

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МЕДИЧНИЙ ІНСТИТУТ

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МЕДИЧНОЇ НАУКИ І ОСВІТИ

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ,
що присвячена 25-річчю Медичного інституту Сумського державного університету
(м. Суми, 16-17 листопада 2017 року)

Суми
Сумський державний університет
2017

АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ ВИКЛАДАЧІВ ВИЩОГО МЕДИЧНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ЯК ЗНАЧУЩИЙ ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Шварацька О. В., Ковтуненко Р. В.

ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»

Концепція навчання протягом життя (lifelong learning) є одним з ключових компонентів освітньої стратегії UNESCO на 2014-2021 рр. Постійне підвищення професійного рівня, вдосконалення кваліфікаційних компетенцій та навичок, оновлення знань є надзвичайно важливим як в медичній сфері, так і в сфері освіти. Швидкий розвиток медичної та педагогічної науки, створення та впровадження новітніх технологій, зміна наукових парадигм в названих сферах створює нові виклики для викладача вищого медичного навчального закладу (ВНМЗ). На разі інтернаціоналізація усіх сфер суспільного функціонування вимагає від професорсько-викладацького складу ВНМЗ інтеграції у міжнародний науковий та освітній простір. Синхронізація з глобальними тенденціями освітніх та наукових процесів є одним з ключових факторів якості організації навчання вітчизняних студентів та студентів міжнародного факультету.

Співробітники кафедри педіатрії 3 та неонатології ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України» реалізують принципи навчання протягом життя та інтернаціоналізації професійної діяльності шляхом участі в європейських освітніх та наукових заходах. Міжнародний обмін досвідом відбувався на медичних семінарах в Зальцбурзі (Австрія), що проводяться щорічно під керівництвом Open Medical Institute та присвячені різним галузям медицини. Семінари мають практичну спрямованість. В рамках семінарів лікарі з різних країн Східної Європи, Азії, Африки та Латинської Америки доповідають нетипові клінічні випадки з власної практики, обговорюють їх з колегами та діляться досвідом. Також програмою заходів передбачений лекційний курс від лекторів провідних університетів США, присвячений новітнім підходам до вирішення найбільш значущих медичних проблем сучасності, новим методам діагностики та терапії, актуальним рекомендаціям профільних медичних асоціацій Європи та США. Першим співробітником кафедри, який у 2002 році відвідав зальцбурзький семінар з неонатології, був професор Ю. К. Більбот; асистент кафедри, к. мед. н. О. В. Шварацька в 2013 році відвідала семінар «Дитяча гастроентерологія», а в 2017 році - семінар з дитячих інфекційних хвороб. Останній надав можливість поглиблення знань в області тропічних інфекційних та паразитарних захворювань, які є надзвичайно актуальними для студентів міжнародного факультету, які планують свою подальшу професійну діяльність в країнах Азії та Африки. Лекційні матеріали семінару, що містять міжнародні рекомендації з діагностики та терапії гастроентерологічних та інфекційних захворювань, нові дані щодо патогенезу патологічних процесів, іновативні підходи до ведення пацієнтів, на разі використовуються в навчальній роботі кафедри при роботі зі студентами усіх факультетів в рамках вивчення змістових модулів «Захворювання органів травлення», «Диспансерний нагляд здорових та хворих дітей в умовах поліклініки» та інших. Також в січні 2017 року О. В. Шварацька брала участь в роботі 15-ї Зимової школи з Імунології від Європейської Академії Алергії та Клінічної Імунології (ЕААСІ), яка відбувалась в Сьера-Неваді (Іспанія). Окрім наукових доповідей, в програму зимових шкіл від ЕААСІ традиційно включаються лекції з найбільш актуальних імунологічних, мікробіологічних та алергологічних питань від провідних європейських вчених. Учасники школи мали можливість презентувати свої дослідження на міжнародному рівні та обговорити їх з колегами, ознайомитись з результатами роботи науково-дослідницьких установ інших країн, створити основу для нових дослідницьких колаборацій, тощо. Надбання зимової школи використовуються при плануванні науково-дослідницької роботи кафедри.

Таким чином, академічна мобільність викладачів ВНМЗ дозволяє забезпечити оптимальний трансфер сучасної інформації в медичній галузі від провідних міжнародних освітніх установ до студентів, що навчаються в українських ВНМЗ, і таким чином сприяє підвищенню стандартів медичної освіти в Україні.

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ НОРМАТИВНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Шерстюк С.О., Наконечна С.А., Зубова Є.О.

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

До підготовки докторів філософії у галузі «Охорона здоров'я» слід підходити з теоретичної та практичної точки зору. Насамперед слід розробляти документи, із яких потім формуються методичні плани та програми для підготовки фахівців. Навчальна програма нормативної дисципліни є складовою державного стандарту освіти та визначає місце і значення навчальної дисципліни в реалізації освітньо-професійної програми підготовки, її зміст, послідовність і організаційні форми вивчення навчальної дисципліни, вимоги до знань і вмінь аспірантів. Компонентами навчальної програми є пояснювальна записка, тематичний виклад змісту навчальної дисципліни і список літературних джерел, якими слід користуватись при вивченні даної дисципліни. У пояснювальній записці навчальної програми визначено призначення предмета, його місце в системі підготовки спеціаліста та мету навчального предмета. У ній також визначено послідовність вивчення навчального матеріалу, форми і методи навчання: лекції, семінари, практичні та лабораторні заняття, контрольні роботи.

Відповідно до сучасних вимог у навчальній програмі повинні бути висвітлені такі аспекти: формулювання призначення навчального предмета в системі підготовки спеціаліста; визначення освітньої, виховної й розвивальної мети, які потрібно реалізовувати в процесі навчання; визначення складу й структури предмета; послідовність вивчення навчальних тем на основі встановлених зв'язків; визначення вимог до знань і вмінь з кожної теми та рівня їх сформованості; планування практичних занять з урахуванням їх головної дидактичної мети - формування професійних і наукових навичок. Розробляючи зміст практичних занять, слід орієнтуватися на те, що в сукупності вони повинні забезпечити формування вмінь і навичок, передбачених навчальною програмою; відбір змісту навчального матеріалу з кожної навчальної теми, з огляду на дидактичні принципи науковості й доступності навчального матеріалу, системності й послідовності навчання, зв'язку навчання з професійною діяльністю тощо.

Визначення обсягу та змісту самостійної роботи аспірантів досягається збільшенням кількості самостійних аудиторних та позааудиторних занять, формуванням навичок та вмінь самостійної роботи, підсиленням професійної